

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM EKL

**„Digitális transzformáció
közgyűjteményekben”**

MESTERSÉGEM: INTELLIGENCIA

A folyamatautomatizálás fejlődése a SZE EKL-ban

Készítette: Hegedüs Péter

2024. október 10.

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn”

Gutenberg- vs Neumann-galaxis

A MÚLT KÖNYVTÁRA	A JELEN KÖNYVTÁRA
<p>Adott épületekben és helyiségeken polcokon tárolt nyomtatott dokumentumok</p>	<p>Távoli hozzáféréssel (is) elérhető információtranszfer hálózat (adatbázisok, internet, nyílt hozzáférés)</p>
<p>„Polihisztor” könyvtáros</p>	<p>Információbróker, aki minden máshoz is ért (pl. szakreferens, ranking, marketing, honlapkészítés, táborszervezés, grafikai tervezés, filmkészítés, oktatás)</p>
<p>Katalóguscédulák, gyarapodási jegyzékek, stencil, személyes jelenlét</p>	<p>Integrált könyvtári rendszer, teljeskörű online jelenlét</p>

MIRŐL IS LESZ SZÓ FOLYAMATAUTOMATIZÁLÁS CÍMEN?

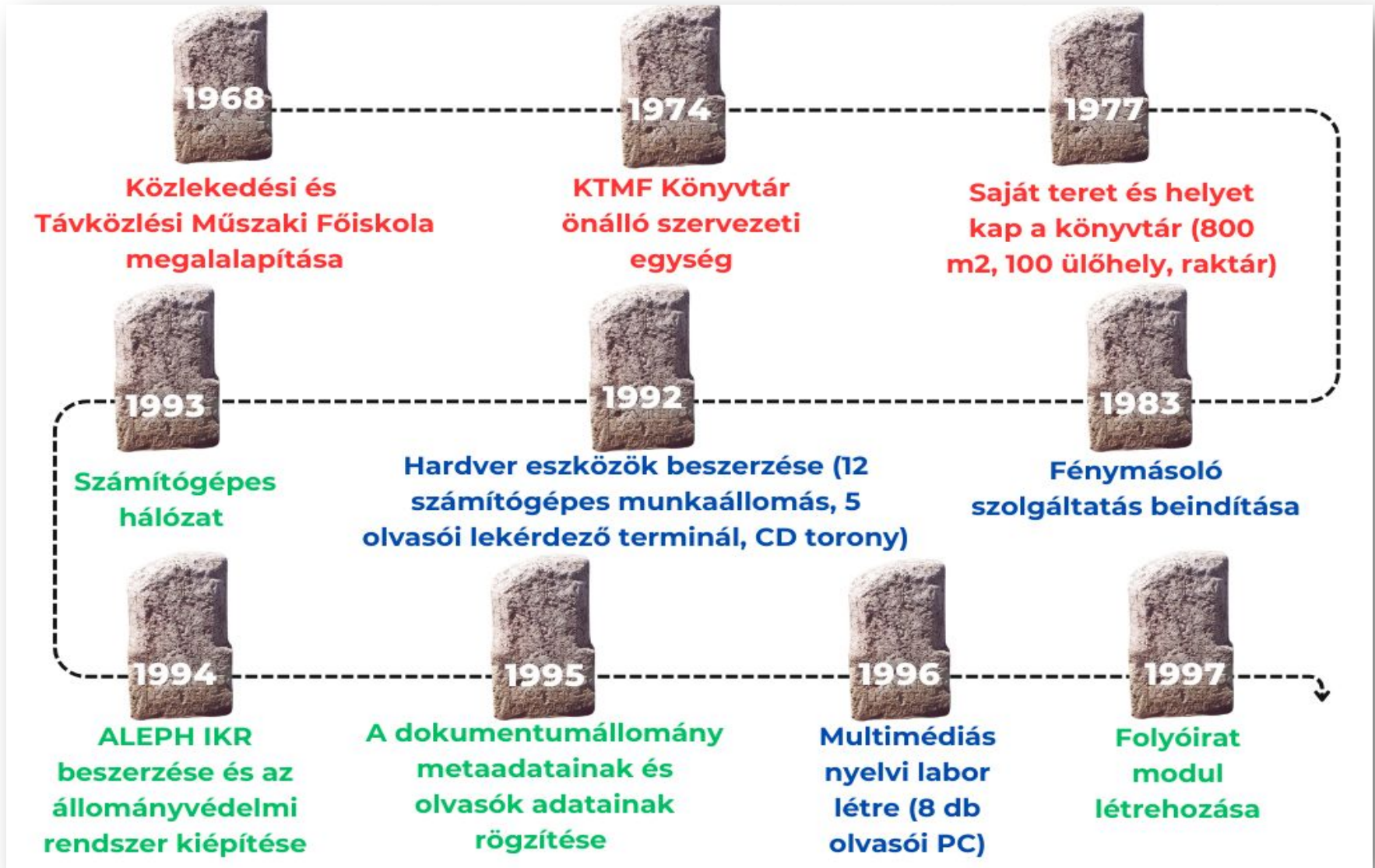
A kulcsmondat: a bináris számrendszeren alapuló információfeldolgozó gép:

A computer

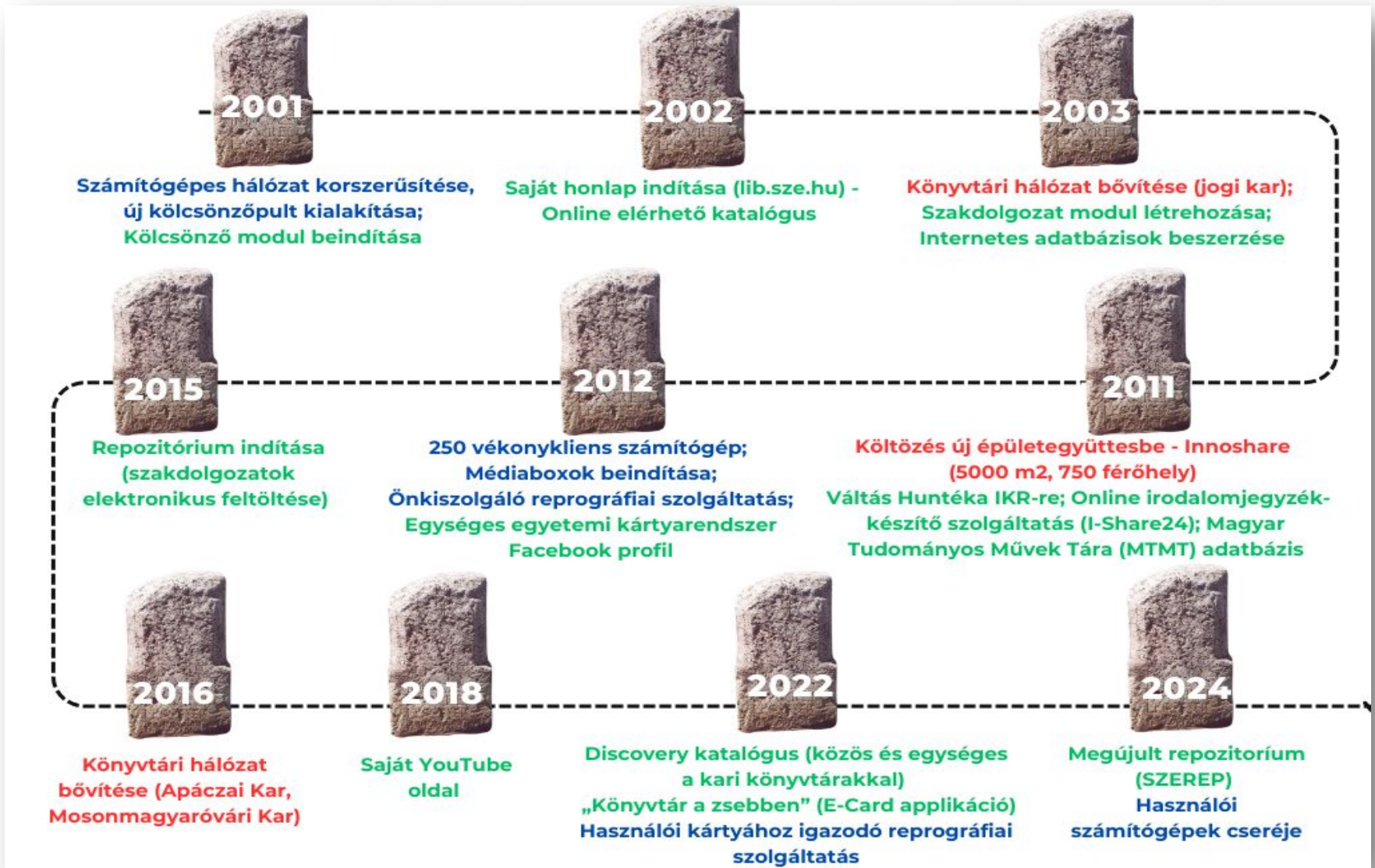
- 1950-es évek 0. generáció (lyukkártyák)
- 1960-as évek 1. generáció (kölsönzések nyilvántartása, MARC szabvány)
- 1970/80-as évek 2. generáció (bibliográfiai tételek elektronikus előállítás, tárolása, szolgáltatása)
- 1990-es évektől 3. generáció (PC-k, integrált könyvtári rendszer (IKR), digitalizálás)
- 2000-es évektől 4. generáció (világháló, IoT... stb.)

A SZE EKL INFORMATIKAI MÉRFÖLDKÖVEI I.

A SZE EKL INFORMATIKAI MÉRFÖLDKÖVEI II.

1977

Jelentés a számítógépek könyvtári alkalmazásának lehetőségéről (IKR)

„Az integrált könyvtári rendszer kiépítéséhez a KTMF Könyvtárában jelenleg nincsenek meg a feltételek”

Tabiczky Zoltánné

COCOM és egyéb nehézségek

Dr. HEGEDŰS GYULA elvtárs
f ő i g a z g a t ó

Helyben

Tudomásul vettük, Dr. Baló Ágnes el
felleadványát "Rabbi" 17/1/10

Tárgy: Számítógépre szer-
vezhető könyvtári
rendszerek

Melléklet: 1 pld.

A Főiskolai Tanács 1976. december 14-i ülésén ho-
zott határozat értelmében átadom a számítógépre
szervezhető könyvtári rendszerekkel foglalkozó
összeállítást.

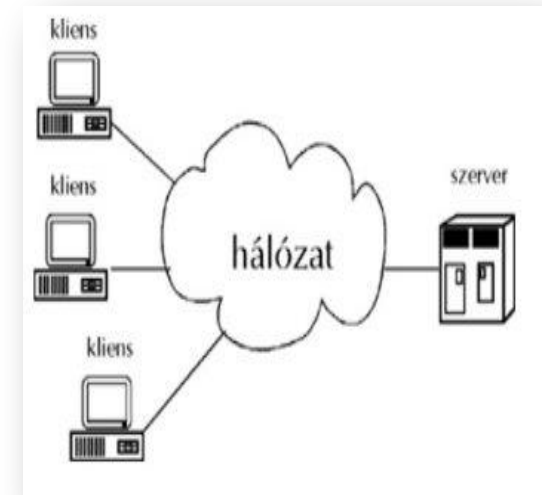
G y ő r , 1977. február 15.

ELSŐ SZÁMÍTÓGÉPEINK

1990-es évek eleje – A „felzárkóztató programok” pályázatainak kora

- Első PC-k a SZIF könyvtárában
IBM PC/XT/AT (folyóiratjegyzék, igazgatói levelezés – ÉkSzer szövegszerkesztő)
- Lokális számítógépes hálózat kiépítése

INTEGRÁLT KÖNYVTÁRI RENDSZEREINK

A beszerzésnél figyelembe vettük:

- könyvtári munkafolyamatok lehető legteljesebb automatizálása
- országos és nemzetközi adat- és információcsere

IKR-ek a SZE EKL működése során

- 1994 - ALEPH 300-as verzió beszerzése (adatok feltöltése)
- 2000 – ALEPH 500-as verzióra (működtetés)
- 2011 – HUNTÉKA
- 2018 – HUNTÉKA2 (grafikus felület)
- 2022 – HUNTÉKA Qulto Discovery (közös és egységes)

AZ IKR MODULJAI

1. KATALOGIZÁLÁS modul (feldolgozási folyamatok)

1995 – az újonnan beszerzett és visszahozott könyvek, valamint a szabadpolcos retrospektív állomány feldolgozása egy időben különböző beviteli űrlapok segítségével (a raktári állomány katalogizálása évekig tartott)

1996 – a könyvtárhasználók adatainak rögzítése (újonnan beiratkozottak és régi olvasók)

2. GYARAPÍTÁSI modul (beszerzési folyamatok)

1997 - a rendelési modul kudarca (duplikációk, be nem érkezett dokumentumok)

3. IDŐSZAKI KIADVÁNYOK modul (folyóiratok érkeztetése)

1997 – a kurrens és retrospektív folyóiratok bibliográfiai adatainak rögzítése, valamint az érkeztetés és „kötetelés” folyamata.

4. KÖLCSÖNZŐ modul

2001 - A megfelelő számú bibliográfiai rekord, valamint az összes olvasó adatainak rögzítését követően indult élesben a számítógépes kölcsönzés (korszerű kölcsönzői pultrendszer kialakítása)

Vonalkódok szerepe (példány- és használó-azonosítás, és a státuszokból létrejött mátrix, valamint állományvédő rendszer - védőkapu, vonalkód nyomtató)

2003 - OPAC-on keresztül lehetséges a kölcsönzési határidő meghosszabbítása és az előjegyzés

2011 – Egységes egyetemi kártyarendszer (hallgatók, oktatók, alumnik... stb.)

2022 – „Könyvtár a zsebben” (E-Card applikáció – katalógus, saját kölcsönzések)

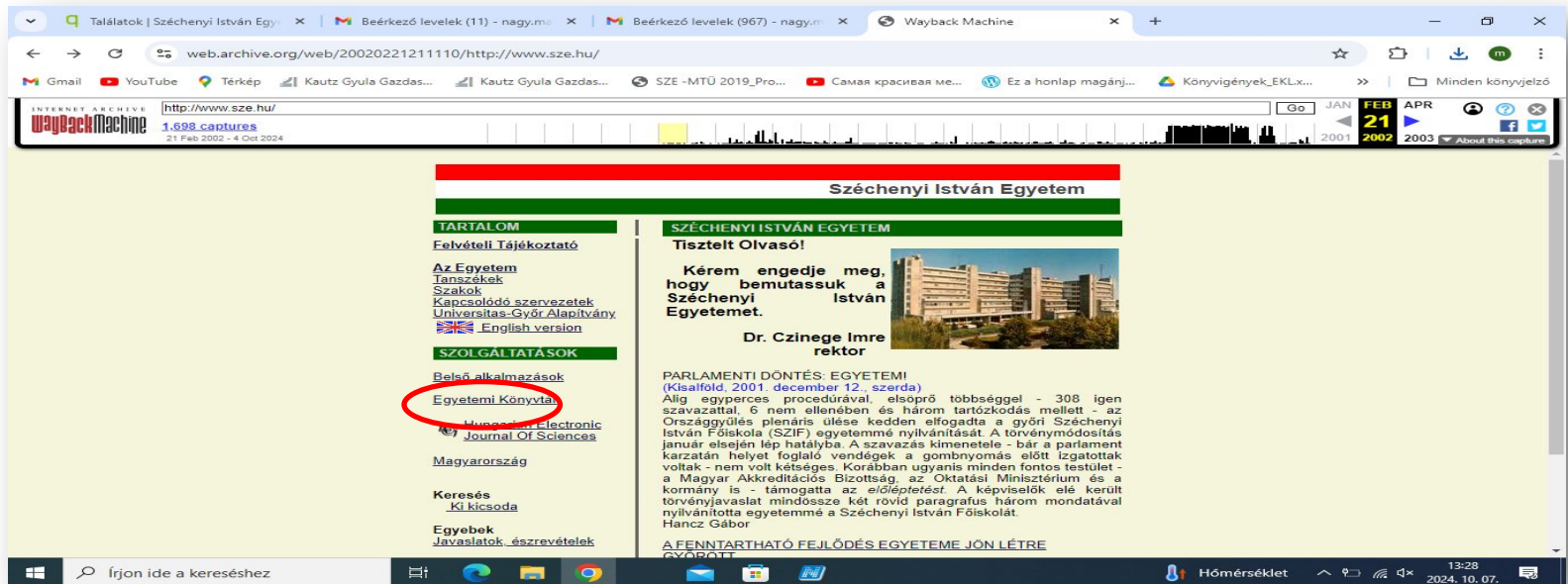
5. KERESŐ modul (OPAC online katalógus)

Elsősorban a könyvtárhasználók és tájékoztató könyvtárosok nyilvános kereső felülete (bibliográfiai- és példányinformációk)

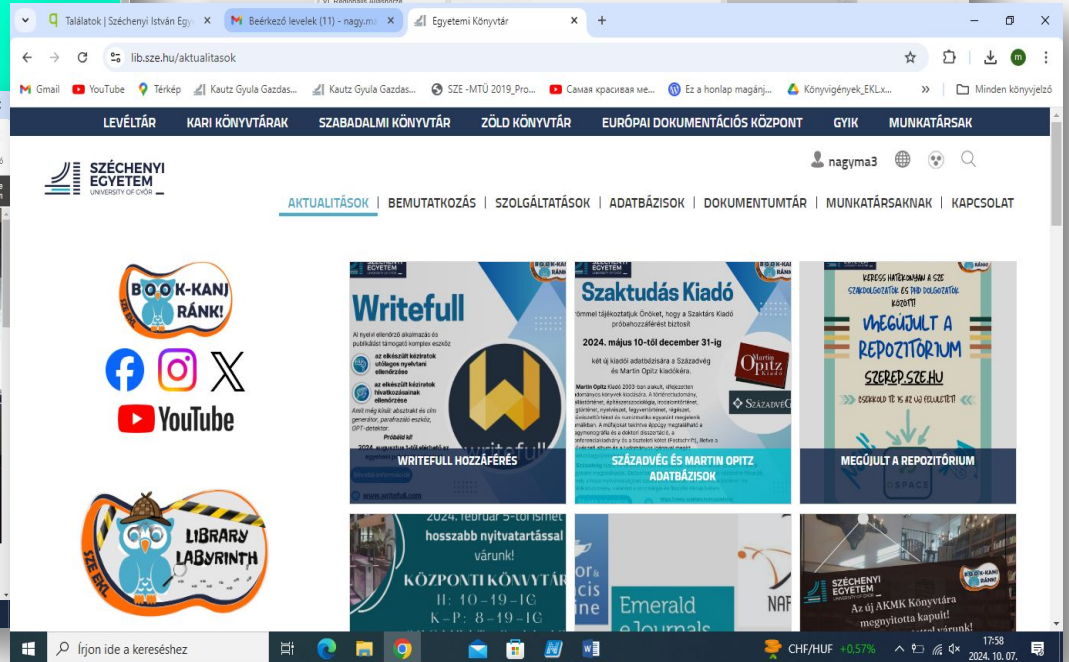
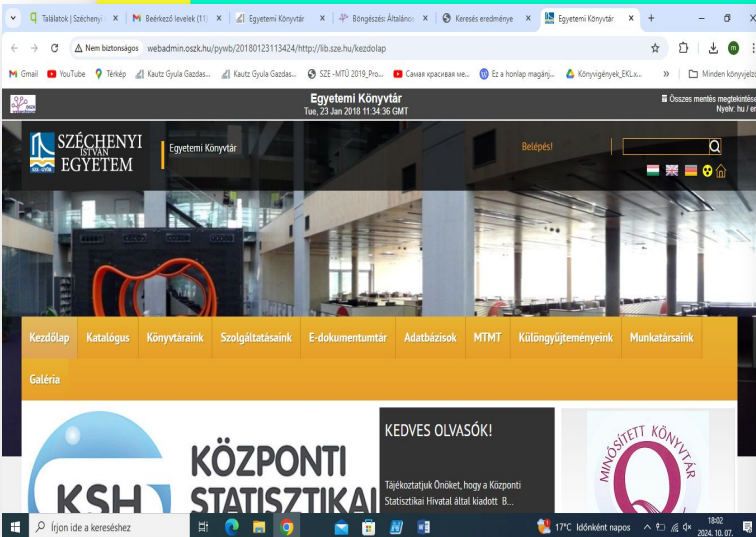
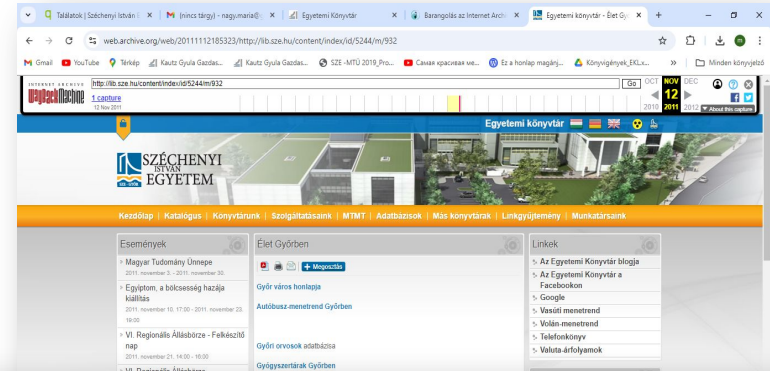
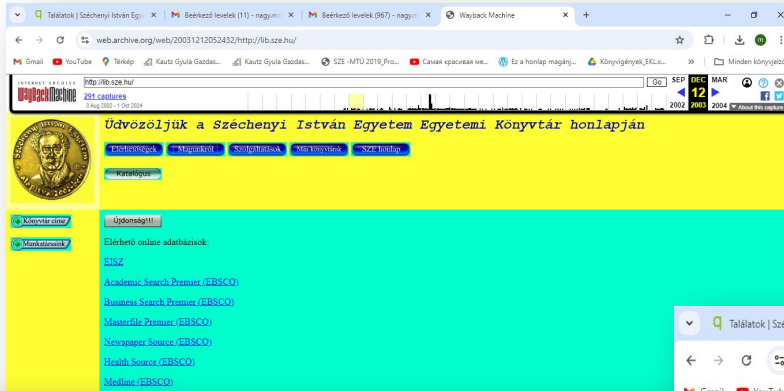
A network-ben rejlő lehetőségek a könyvtárak vonatkozásában

- A Tim Berners-Lee és csapata által kifejlesztett HTML fájlformátum tökéletesen alkalmas különféle adatbázis-lekérdezések megjelenítésére
- Online számítógépes hálózaton keresztül lehetőség nyílt az OPAC katalógusok távoli elérésére (a világháló, mint virtuális világkönyvtár)
- 1997 – Elkészül az első webszerverünk (a katalógusunk még csak a főiskola honlapjáról elérhető)

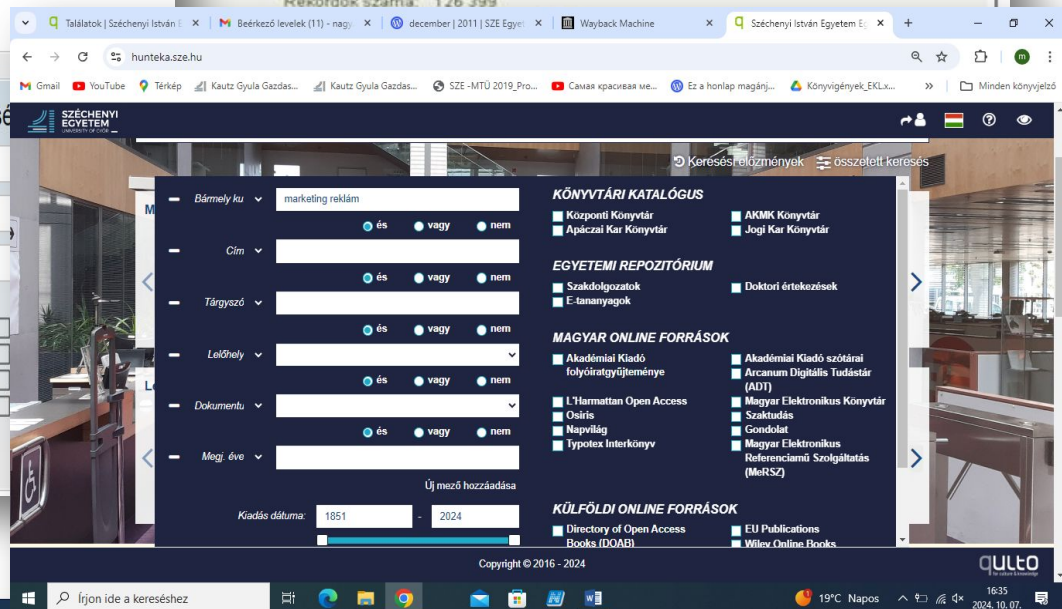
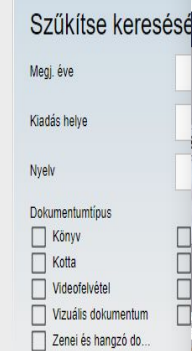
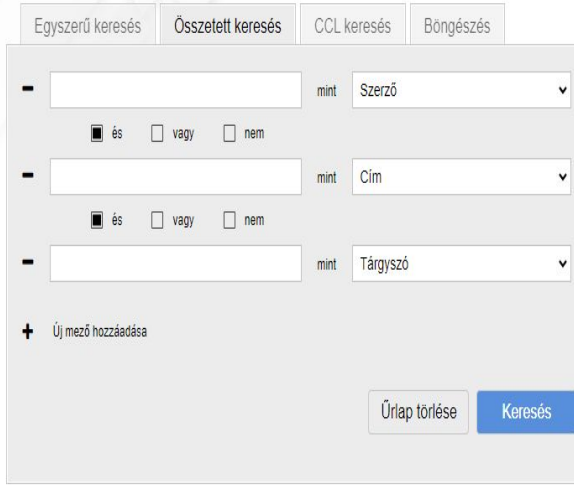

The screenshot shows a web browser window displaying the Széchenyi István Egyetem website. The browser's address bar shows the URL: `web.archive.org/web/20020221211110/http://www.sze.hu/`. The website header features the university's name in Hungarian and English. A navigation menu on the left includes links for 'TARTALOM', 'Elvételi Tájékoztató', 'Az Egyetem', 'Tanszabak', 'Szakok', 'Kapcsolódó szervezetek', 'Universitas-Győr Alapítvány', and 'English version'. Under the 'SZOLGÁLTATÁSOK' section, 'Belső alkalmazások' and 'Egyetemi Könyvtár' are listed, with the latter circled in red. The main content area displays a news article titled 'SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM Tisztelt Olvasó!' with a photo of the university building and text regarding a parliamentary decision on the university's status.

- 2002 - Saját honlap elindítása és folyamatos fejlesztése, karbantartása (<https://lib.sze.hu>)

- Online elektronikus katalógusunkhoz való hozzáférés lehetősége (<https://hunteka.sze.hu>)

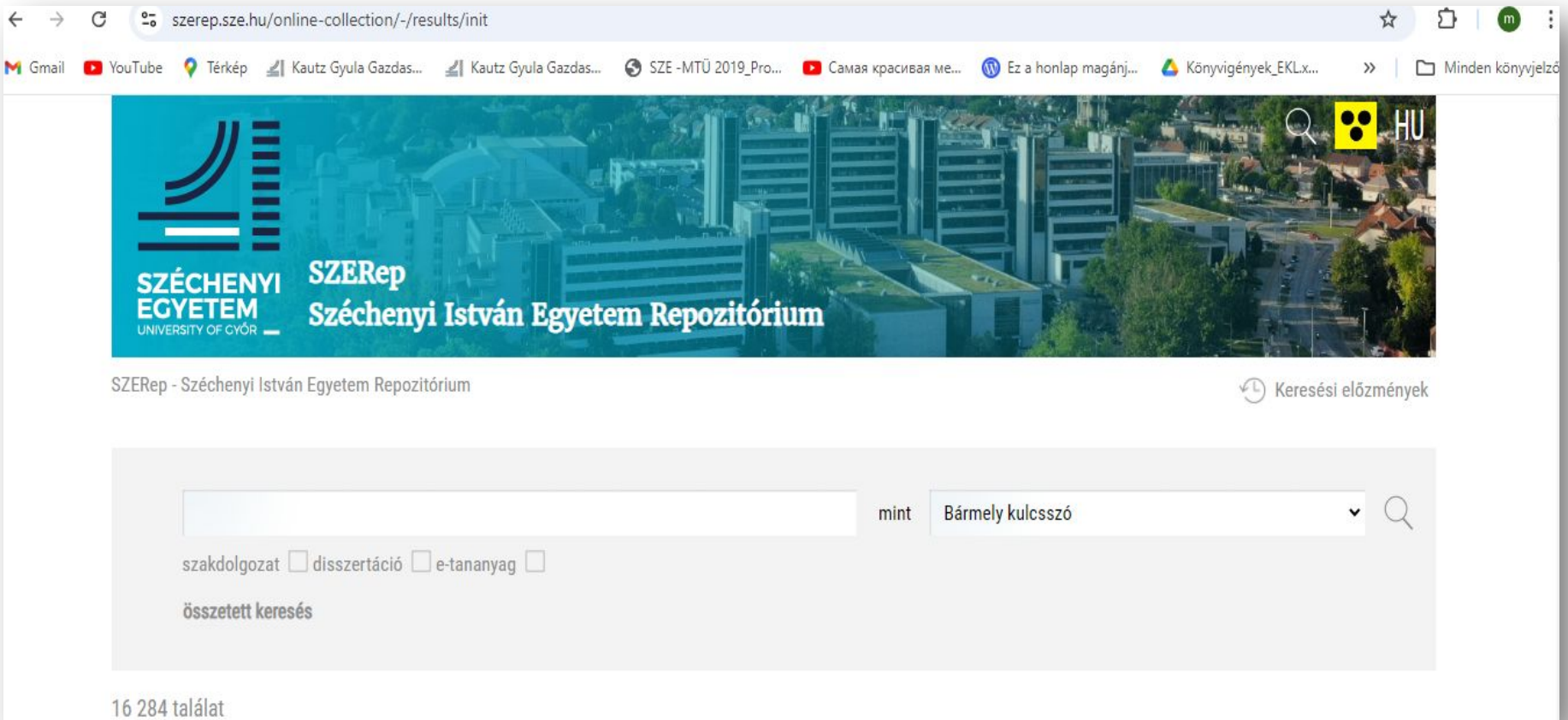
- Közös katalógusokhoz való csatlakozás, valamint hozzáférés lehetősége

- Adatbázisokhoz való hozzáférés lehetősége
 - Ingyenes (pl. MEK, EPA, HUNGARICANA, NAVA, EUR-Lex, MTMT)
 - Előfizetett (pl. külföldi és magyar adatbázisok (IEEE, Wiley, SpringerLink), MSZT, Arcanum, MeRSZ)

- Saját adatbázis (SZERep repozitórium – szakdolgozatok, PhD-k elektronikus feltöltése, e-tananyagok, TURNITIN használata)
 - JaDoX dokumentumkezelő rendszer (ip címekhez kötött használat)
 - DSpace nyílt forrású szoftvercsomag (szabad adatforgalom)

The screenshot shows a web browser window with the URL `szerep.sze.hu/online-collection/-/results/init`. The browser's address bar and tabs are visible at the top. The main content area features a large banner with the Széchenyi Egyetem logo on the left and an aerial view of the university campus on the right. Below the banner, the text "SZERep Széchenyi István Egyetem Repozitórium" is displayed. A search bar is located below the banner, with a search button and a dropdown menu set to "Bármely kulcsszó". Below the search bar, there are three checkboxes: "szakdolgozat", "disszertáció", and "e-tananyag". The text "összetett keresés" is positioned below these checkboxes. At the bottom left of the page, it shows "16 284 találat".

SZERep - Széchenyi István Egyetem Repozitórium

Keresési előzmények

mint Bármely kulcsszó

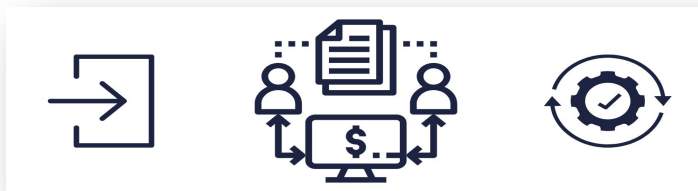
szakdolgozat disszertáció e-tananyag

összetett keresés

16 284 találat

- Távoli hozzáférés biztosítása
 - VPN (oktatók, munkatársak) egyetemi IP címeken elérhető online adatbázisok
 - eduID (egyetemi polgárok) egyetem által előfizetett adatbázisok
- Szolgáltatásaink, amelyek online igényelhetők, foglalhatók
 - online űrlapok kitöltése segítségével
 - ✓ könyvtárközi kölcsönzés (<https://lib.sze.hu/online-kerolap>)
 - ✓ IShare24 online tájékoztatás (<https://lib.sze.hu/fooldal>)
 - ✓ terembérlés (<https://lib.sze.hu/teremberles-rendezyeny>)
 - ✓ beszerzési javaslat (<https://lib.sze.hu/olvasoi-beszerzesi-javaslat>)
 - ✓ publikálás támogatás

SZABADULÓSZOBÁK

SZE EKL

KATALÓGUS

OLVASÓI BESZERZÉSI JAVASLAT

DIPLOMALEADÓ

PUBLIKÁLÁS TÁMOGATÁS

SZAKDOGA-PARA

TÁVOLJ HOZZÁFÉRÉS

MINŐSÉGRÁNYÍTÁS

IShare - Műszaki tudomány, természettudomány, zene, művészet

Név *

Email-cím *

Kártyaszám

Időintervallum (-tól)

Időintervallum (-ig)

Találatok nyelve *

Dokumentumtipusok *

- Könyv
- Folyóirat
- Szakdolgozat
- Szabvány
- Kotta
- CD/DVD
- On-line
- Összes

Miért kérdezi? *

Kérdés *

Az adatvédelmi tájékoztatót megismertem és elfogadom. *

Adatszolgáltató tájékoztató

KÜLDÉS

- online naptári regisztráció segítségével igényelhető szolgáltatásaink
 - ✓ SzakdogaPara (<https://lib.sze.hu/szakdoga-para->)
 - ✓ Library Labyrinth és RePlayMe – SDG szabadulósobák (<https://lib.sze.hu/szabaduloszoba>)
 - ✓ Iskolai Közösségi Szolgálat

Töltsd el nálunk az 50-et!

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM KÖNYVTÁRÁBAN!

Ha van kedved és úgy gondold, hogy belekukkantanál az itteni munkába, akkor ne habozz és keress minket! Ha a sulidnak még nincs kapcsolata az intézményünkkel, akkor sem kell megijedned, mert csak jelezned kell felénk, hogy itt kívánod akár csak egy részét eltölteni az 50 óras
Közösségi Szolgáltatnak, s máris felkeressük a középiskoládát, hogy megköthessük vele a szerződést!

A KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT SZÁMOS FORMÁJÁT KÍNÁLJUK!
NE HABOZZ, GYERE HOZZÁNK!

REGISZTRÁLJ ITT!*

*KÉRJÜK, MINDEN JELENTKEZŐ CSAK SAJÁT RÉSZRE FOGLALJON!

Széchenyi István Egyetem

SAKDOGA-PARA

TÁVOLI HOZZÁFÉRÉS

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

- 1 Naptár
- 1 Szakdoga-para
- 2 Időpont

2024. 10. 07. – 2024. 10. 13.

Heti (tömbös)

H 7	K 8	Sze 9	Cs 10	P 11	Szo 12	V 13
Központi Könyvt... 10:30 45' megtelt	Apáczai Kar Kön... nem foglalható	Központi Könyvt... nem foglalható		Apáczai Kar Kön... 10:00 45' 1 hely		
	Központi Könyvt... nem foglalható	Central Library - ... nem foglalható		Központi Könyvt... 13:00 45' 1 hely		

- 3 Véglegesítés

- Social media felületeink:

- Facebook profil (<https://www.facebook.com/szekonyvtar/>)

- Instagram oldal

- (https://www.instagram.com/sze_egyetemi_konyvtar_gyor/)

- X (https://x.com/i/flow/login?redirect_after_login=%2FSZE_Library)

- YouTube csatorna

- (https://www.youtube.com/channel/UCFjSTJeTV3_wGdBXvPxst3Q/featured)

- Munkatársi blog (belső használatra)

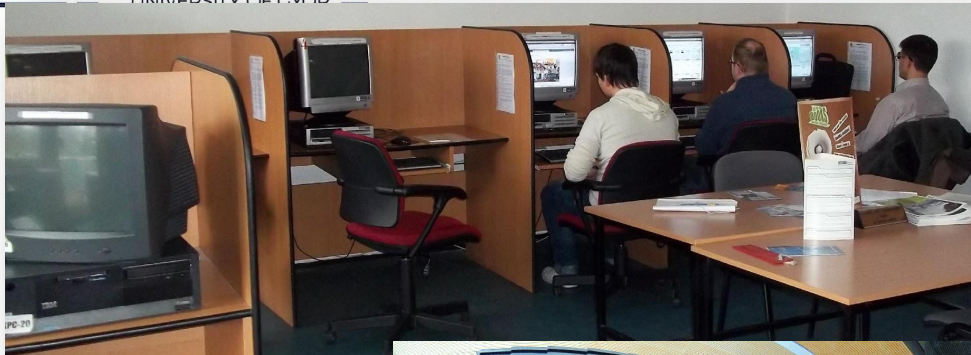

HARDVER ÁLLOMÁNYUNK FEJLŐDÉSE

Számítógép-parkunk modernizációja:

- 1993 – 6 db munkaállomás, 5 olvasói lekérdező terminál, szerver
- 1996 - multimédiás nyelvi labor kialakítása (8 db lekérdező terminál)
- Informatikai eszközök beszerzési stop
- 2011 - wifi elérhetőség
- 2012 – 250 db használói vékonykliens
 - 6 médiabox
- 2020 – 16 db laptop (munkatársak)
- 2024 – Használói és munkatársi számítógépállományunk cseréje

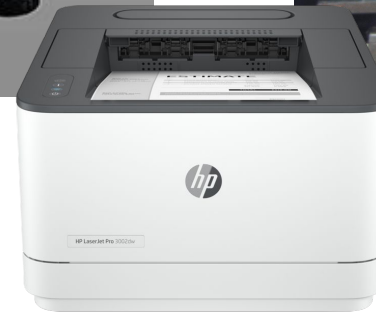
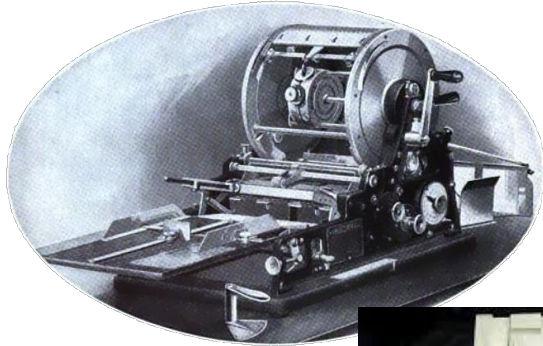

Reprográfiai szolgáltatásaink fejlődése

- Gestetner stencilgép katalóguscédulák sokszorosítására
- 1979 - U-Bix 480 elektrosztatikus (xerox) fénymásoló
- 1983 – Lumoprint
- 1989 – RANK 1025 (az első színes másoló)
- 1990es évektől - Lézer- és tintasugaras nyomtatók beszerzése
- 1995 – Sokszorosító központ kialakítás
- 2012 – Önkiszolgáló multifunkciós (másol, szkennel, nyomtat) sokszorosító gép (pénzbedobós)
- 2020 – Önkiszolgáló multifunkciós sokszorosító gép (egyetemi kártyarendszerrel összekapcsolva)

„ÚTBAN A SMART LIBRARY FELÉ” (A JÖVŐ KÖNYVTÁRAI)

Internet of Things (IoT) - Smart Library

Az „okos könyvtár” ismérvei

- Intelligens technológiák (Internet of Things (IoT), adatbányászat, mesterséges intelligencia)
- Intelligens szolgáltatás (felhasználó-központú szolgáltatás)
- Okos emberek (felhasználók és könyvtárosok)

Köszönöm a figyelmet!

